

8. Πνευματική ιδιοκτησία

Πνευματική ιδιοκτησία σημαίνει εφευρέσεις, νέες τεχνολογίες ή τεχνολογική ανάπτυξη, λογισμικό, προϊόντα. Η πνευματική ιδιοκτησία μπορεί να προστατευθεί με νομικές εφευρεσιακές ιδιοκτησίες καθώς και εμπορικά σήματα και βιομηχανικά σχέδια. Οποιαδήποτε τεχνολογία για το προϊόν μπορεί να κρατηθεί μυστική μέσα στην επιχείρηση μέσω εσωτερικών συμφωνιών.

Η ανάγκη για πνευματικά δικαιώματα και συναφείς νόμους έχει γίνει όλο και πιο εμφανής εξ' αιτίας της ανάπτυξης της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η μουσική και το λογισμικό αποτελούν παραδείγματα. Τα πνευματικά δικαιώματα έχουν αλλάξει με τον καιρό αλλά οι κύριοι σκοποί ήταν πάντα οι ίδιοι: να προάγουν εφευρέσεις νέων προϊόντων και υπηρεσιών προς όφελος των τελικών χρηστών. Η λέξη **πνευματικά δικαιώματα** χρησιμοποιείται κυρίως για να προστατεύσει τα δικαιώματα γραφής ή παράγωγής ενός συγγραφέα αλλά στις μέρες μας περιλαμβάνει και την ανάπτυξη λογισμικού. Το πνευματικό δικαίωμα προστατεύει την «διατύπωση» του συγγραφέα και όχι την ιδέα που βρίσκεται πίσω από αυτή. Σήμερα, όλο και περισσότερα προϊόντα στην μηχανολογική βιομηχανία έχουν λογισμικό το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με το προϊόν και το οποίο επιθυμούν να προστατέψουν οι εταιρίες.

Τα εμπόδια για το μάρκετινγκ αγαθών και υπηρεσιών εξαλείφονται στην Ευρωπαϊκή αλλά και στην διεθνή αγορά. Τα πνευματικά δικαιώματα που είναι βασισμένα σε αγαθά και υπηρεσίες πρέπει και είναι διαθέσιμα και εμπορεύσιμα κυρίως μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η αναγκαιότητα ύπαρξης πνευματικών δικαιωμάτων και συναφών νόμων είναι η ανάγκη να προστατευθούν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και να εξασφαλιστούν εταιρίες και άτομα για τις επενδύσεις που έχουν κάνει και έτις να μπορούν να προωθήσουν και να διανείμουν τα προϊόντα τους στους τελικούς χρήστες χωρίς να είναι δυνατή η αντιγραφή των προϊόντων τους. Τα πνευματικά δικαιώματα γίνονται όλο και πιο σημαντικά αφού πολύ συχνά προστατεύουν τεράστιες οικονομικές αξίες.

Από την άλλη μέρια, δεν μπορούν να προστατευθούν τα πάντα αφού αυτό θα εμπόδιζε τον ελεύθερο ανταγωνισμό και οι νόμοι για τα πνευματικά δικαιώματα είναι περίπλοκοι και διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Συγκεκριμένοι τύποι εφευρέσεων, παραδείγματος χάριν αποτελέσματα ακαδημαϊκών ερευνών, δεν μπορούν να προστατευθούν. Οι εφευρέσεις που δεν προστατεύονται μπορούν να αντιγραφούν και να αναπαράχθούν.

Η πνευματική ιδιοκτησία και τα σχετικά δικαιώματα όπως προαναφέρθηκε βασίζονται σε εθνικούς νόμους και εθνική νομοθεσία. Εντός της Ευρώπης υπάρχει

μία τάση να προσαρμοστούν οι εθνικοί νόμοι και η νομοθεσία κάτω από μία κοινή Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ένα τυπικό παράδειγμα για της αναγκαιότητας πνευματικών δικαιωμάτων είναι όταν μία επιχείρηση θέλει να εμπορευθεί ένα καινούργιο προϊόν το οποίο βασίζεται σε κάποια τεχνολογική εφεύρεση. Η εταιρία θέλει το προϊόν της να είναι μοναδικό, να διακρίνεται εύκολα από τα άλλα παρόμοια προϊόντα και να προστατεύεται όσο είναι δυνατόν η ανασυναγωγή του από άλλους ανταγωνιστές. Σε αυτή την περίπτωση η εταιρεία μπορεί να θηλήσει να καταχωρήσει με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας το τεχνικό κομμάτι του καινούργιου προϊόντος σε συνδυασμό με κάποια προστασία του σχεδίου (βασισμένη στα δικαιώματα των καλλιτεχνών) όπως επίσης και να καταχωρήσει το εμπορικό σήμα του προϊόντος. Επιπροσθέτως, κάποια προστασία του μάρκετινγκ του προϊόντος παρόμοια σε μορφή και σχεδιασμό μπορεί να εξασφαλιστεί μέσω της υπάρχουσας νομοθεσίας που αφορά το κομμάτι του μάρκετινγκ. Για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται η εμπορευματοποίηση προϊόντος το οποίο έχει παρόμοιο σχέδιο με ένα άλλο φημισμένο προϊόν. Έτσι δεν είναι δυνατόν να επωφεληθεί το καινούργιο προϊόν εις βάρος του ήδη υπάρχοντος προϊόντος.

Τα πνευματικά δικαιώματα έχουν όλο και αυξανόμενη οικονομική σημασία και για τις περισσότερες εταιρίες αποτελούν το πιο σημαντικό πλεόνεκτημά τους. Τα πιο σημαντικά θέματα για τα πνευματικά δικαιώματα φαίνεται να είναι τα εμπορικά σήματα, ειδικά αυτά για την παραγωγή υψηλής τεχνολογίας όπως στην ηλεκτρονική, την βιοτεχνολογία και την παραγωγή φαρμάκων καθώς και στην μηχανολογική βιομηχανία.

8.1. Πατέντα

Μία πατέντα θεωρείται έως ένα πνευματικό δικαίωμα που μπορεί να εκδοθεί εθνικά ή/και σε άλλες χώρες όπου η εταιρεία επιθυμεί να προστατέψει το προϊόν. Η πατέντα δίνει στην εταιρεία το αποκλειστικό δικαίωμα να παράγει, να χρησιμοποιεί και να πουλάει το προϊόν για μία περιωρισμένη χρονική περίοδο (20 χρόνια, αυτό μπορεί να είναι διαφορετικό από χώρα σε χώρα) Επειδή είναι ένα δικαίωμα μπορεί να πουληθεί ή να δοθεί η άδεια χρήσης του σε άλλους ή ακόμα να γίνει αντικείμενο συμβολαίου ή άλλων συμφωνιών. Όταν μία πατέντα έχει κατοχυρωθεί είναι δυνατό να προκύψει κέρδος από αυτήν για το άτομο που είναι ο εφευρέτης. Η πατέντα δεν μπορεί να είναι παγκόσμια και γι' αυτό πρέπει να προστατεύεται στις χώρες τις οποίες η εταιρεία θέλει να εμπορευτεί και να πουλήσει το προϊόν. Αν η πατέντα χρειάζεται σε πολλές χώρες αυτό μπορεί να σημαίνει ότι πρέπει να ακολουθηθεί μια δαπανηρή και γραφειοκρατική διαδικασία. Η Διεθνής Αίτηση Πατέντας (ΔΑΠ) υπάρχει (βλέπε Κεφ. 2.5) αλλά είναι

περισσότερο μια υπόθεση ενός συστήματος αιτήσεων το οποίο δεν θα δώσει μια διεθνή πατέντα αλλά ένα αριθμό εθνικών πατεντών.

Δεν είναι δυνατό να δίνεται μία πατέντα για κάθε εφεύρεση. Μια εφεύρεση πρέπει γενικά να πληρεί τις ακόλουθες προϋποθέσεις για να είναι προστατευμένη από πατέντα. Πρέπει να έχει ~~εφευρετική χρήση~~ να έχει ένα στοιχείο πρωτοτυπίας δηλαδή κάποιο καινούργιο χαρακτηριστικό το οποίο δεν είναι γνωστό στον συγκεκριμένο κλάδο. Αυτό το σώμα της υπάρχουσας γνώσης ονομάζεται «Prior Art», και μπορείτε να βρείτε πληροφορίες στο κεφάλαιο 3.6. (π.χ. πατέντα βάσης δεδομένων, γενικές και ειδικά τεχνολογικά προσανατολισμένες μηχανές αναζήτησης). Η εφεύρεση θα πρέπει να δείχνει ένα καινοτόμο βήμα το οποίο δεν να συναχθεί από ένα άτομο με μέση γνώση στον συγκεκριμένο τεχνικό κλάδο. Τέλος το αντικείμενο θα πρέπει να αναγνωρίζεται από τον νόμο ως αντικείμενο το οποίο μπορεί να μπει στην διαδικασία κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων (πατέντα). Σε πολλές χώρες επιστημονικές θεωρίες, μαθηματικές μέθοδοι, είδη φυτών και ζώων, ανακαλύψεις φυσικών ουσιών, εμπορικές μέθοδοι, ή μέθοδοι για ιατρική θεραπεία (αντιτιθέμενες σε ιατρικά προϊόντα) δεν μπορούν να κατοχυρωθούν ως πατέντες. (WIPO, 2006).

Κάποιος πρέπει να κάνει αίτηση για πατέντα μέσω μιας ειδικής διαδικασίας η οποία καθορίζεται από τις εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για τις πατέντες και την παραχώρηση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας. Πρέπει να είναι γραπτή ότι κατά κάποιο τρόπο να μπορεί να την καταλάβει ένα άτομο με τεχνικές γνώσεις καθώς και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην έρευνα και ανάπτυξη εφευρέσεων ή στην βιομηχανική παραγωγή. Στις περισσότερες χώρες είναι πιθανό να υποβάλλεται μία πρώτη αίτηση και αφού πρώτα εξεταστεί και διερευνηθεί η πιθανότητα να της χορηγηθεί πατέντα να υποβάλλεται η τελική αίτηση.

Μια συνήθης αίτηση για πατέντα στην Ευρώπη θα μπορούσε να γίνει με τρεις πιθανούς τρόπους:

- Εθνική αίτηση για πατέντα η οποία μπορεί να εγκριθεί από τον Εθνικό οργανισμό πατεντών.
- Διεθνής αίτηση για πατέντα (σύμφωνα με το διεθνές σύστημα αιτήσεων για την κατοχύρωση πατεντών) η οποία στέλνεται στους εθνικούς οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τις αιτήσεις. Στο τέλος οι εθνικοί οργανισμοί των εμπλεκόμενων χωρών δίνουν την έγκριση.
- Ευρωπαϊκή αίτηση για πατέντα, όπου η Ευρωπαϊκή οργάνωση για τις πατέντες δίνει την έγκριση.

Οι διαδικασίες είναι δαπανηρές και χρονοβόρες, συνήθως παίρνει μερικά χρόνια και είναι πολύ σπάνιο να πάρει λιγότερο από ένα χρόνο. Εταιρίες συμβούλων είναι αυτές που κινούν τις διαδικασίες εκ μέρους των εταιριών ή των ατόμων που

θέλουν μία πατέντα. Σε όσες περισσότερες χώρες θέλει κάποιος να κατοχυρώσει την πατέντα, τόσο μεγαλύτερο κόστος θα επωμιστεί για συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφράσεις και άλλες εισφορές.

Ιδιαίτερα αν κάποιος είναι ερευνητής μπορεί να είναι ενδιαφέρον να δημοσιεύσει την ανακάλυψη του. Προσοχή εδώ, η πατέντα είναι από μόνη της μία δημοσίευση που περιγράφει την εφεύρεση και για ανταμοιβή δίνεται προστασία για τη μη εξουσιοδοτημένη χρήση. Αν την δημοσιεύσει από μόνος του σε κάποιο επιστημονικό περιοδικό ή κάτι παρόμοιο δεν θα του επιτραπεί να την κατοχυρώσει ως πατέντα τουλάχιστον στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Παρόλα αυτά μπορεί να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα αν στο άρθρο που δημοσιεύεται δεν δίνονται οι απαραίτητες πληροφορίες έτσι ώστε να είναι δυνατή η αντιγραφή και η ανασυναγωγή του. Πρέπει να συμβουλευτεί εκ των προτέρων τους εθνικούς κανόνες.

Μια σημαντική πηγή πληροφοριών για θέματα που αφορούν την κατοχύρωση πατεντών είναι τοIPR-Helpdesk που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παρέχει δωρεάν πληροφορίες. Στόχος του είναι η υποστήριξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην Ευρώπη (www.ipr-helpdesk.org).

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Η πνευματική ιδιοκτησία δημιουργεί νέες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας (Borut Likar)

Μία μικρή αλλά επιτυχημένη δανέζικη εταιρία ειδικεύεται στην ανάπτυξη και τον σχεδιασμό επίπλων γραφείων. Η εταιρία συνεργάσταν επιτυχώς με το Τμήμα Βιομηχανικού Σχεδιασμού του πανεπιστημίου. Πολλά σχέδια για καρέκλες-αναβαθμισμένες εργονομικά, με ελκυστικό σχέδιο και φιλικές στην χρήση-αναπτύχθηκαν μέσω της συνεργασίας σε προγράμματα που χρηματοδοτούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι καρέκλες όχι μόνο φτιάχνονταν από οικολογικά υλικά αλλά επίσης ήταν εύκολες στην κατασκευή. Επειδή οι παρτίδες έβγαζαν σε μικρό αριθμό κατά αποκλειστικότητα, η εταιρία μαζί με τους συνεργάτες προχώρησε στην παραγωγή λιγότερων κομματιών τα οποία διακίνησε στην αγορά μέσω των υπάρχοντων δικτύων πώλησης. Η επένδυση που έγινε στην γνώση και τις φρέσκιες ιδέες, οι οποίες συχνά παρουσιάζονταν σε εκθέσεις και γιορτές, συνέβαλλε στην τοποθέτηση των προϊόντων στο επίπεδο των ακριβών αγορών.

Από την θέσπιση ως φοιτητής πανεπιστημίου, ένας νεαρός ανέπτυξε μία ενδιαφέρουσα φόρμουλα για την εξοικονόμηση δοκών που χρησιμοποιούνται στις κατασκευές. Το αντικείμενο δεν ήταν άμεσα συνδεδεμένο με τις δραστηριότητες της εταιρίας αλλά η επιχείρηση αποφάσισε να συνεργαστεί στο σχέδιο, κάνοντας μία μικρή επένδυση. Η δομή του προϊόντος δοκιμάστηκε με ένα πρόγραμμα υπολογιστών, το οποίο αυξομειώνει το στατικό φορτίο. Ανακαλύφθηκε με την βοήθεια των ειδικών στις ξύλινες κατασκευές ότι η δοκός καλύπτει όλα τα κριτήρια χρησιμοποιώντας 10% λιγότερο υλικό. Η εταιρία κατοχύρωσε τα πνευματικά δικαιώματα της κατασκευής διεθνώς (PCT ex αρμογή) με δικές της οικονομικές πηγές, που κυμαίνονται γύρω στα 10.000 ευρώ.

Δεδομένου ότι η στρατηγική της εταιρίας ήταν προσανατολισμένη στον βιομαγνητικό σχεδιασμό, η εταιρία αποφάσισε να διαπραγματευτεί με μία μεγαλύτερη Γερμανική εταιρία (B) για την εγκαθίδρυση μίας συνεργασίας. Το σχέδιο ήταν ότι η εταιρία A πραγματοποιεί την πρώτη φάση της παραγωγής ενώ η εταιρία B αναλαμβάνει το δεύτερο μέρος του σχεδίου και την διαφήμιση. Από την στιγμή που η εφαρμογή της πατέντας ετοιμάστηκε με κάθε λεπτομέρεια, οι συμμετέχοντες συμμετείχαν στην διαπραγματευτική διαδικασία χωρίς κανέναν φόβο έχοντας τα χέρια τους όλα τα τεχνικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα ήταν να ξεπεραστούν όλα τα προβλήματα. Τελείως ξαφνικά, οι πιθανοί συνεργάτες B άρχισαν να δείχνουν λιγότερο συνεργάσιμοι σε αντίθεση με το μεγάλο τους ενδιαφέρον για το προϊόν πατέντα. Όπως αποκαλύφθηκε αργότερα, η εταιρία B συνέχισε να ψάχνει για άλλες διεξόδους προκειμένου να προσπεράσει την συνεργάσιμη εταιρία και να εφαρμόσει την ίδια μόνη της. Από την στιγμή όμως που δεν μπορούσε να εφαρμόσει το σχέδιο της, σφάτασε να προσφέρει μία γενολία προσφορά για την πατέντα την οποία η επιχείρηση A δεν μπορούσε να δεχτεί σύμφωνα με τα αναμενόμενα αποτελέσματα (προσπείραμενη αξία Ευρο 0,3 εκατ. τον χρόνο για την εταιρία A). Ο ήδη φορτισμένος διάλογος μεταξύ των εταιριών 'πήρε φωτιά' κατά την διάρκεια μίας συνάντησης όταν η εταιρία B ξεστόμισε την ακόλουθη απειλή: "Είναι αλήθεια ότι η πατέντα σας είναι εξασφαλισμένη από μέρος σας. Επίσης η δικαστική απόφαση θα είναι πιθανώς θετική για εσάς. Όμως δεν πρέπει να ξεχνάτε το γεγονός ότι έχετε να κάνετε με την διεθνή νομοθεσία, η οποία απαιτεί μεγάλες δαπάνες και χρειάζεται την άποψη ενός ειδικού, τα έξοδα του δικηγόρου, ταξίδια στο εξωτερικό και παρόμοιες ενέργειες. Οι δικηγόροι μας θα φροντίσουν οι διαδικασίες να είναι χρονοβόρες με αποτέλεσμα να αυξηθεί το κόστος ακόμα περισσότερο. Έχουμε ελέγξει τις επιχειρηματικές σας δραστηριότητες και από την στιγμή που δεν διαθέτετε 0,5 εκατ. Ευρώ για την δικαστική διαμάχη σας προσφέρουμε 50.000 για ολόκληρη την πατέντα.

Αυτή η κινική προσφορά αποτέλεσε την αφορμή για διακοπή των διαπραγματεύσεων αλλά η εταιρία A άρχισε να ψάχνει για άλλη λύση. Δεδομένου ότι δεν είχαν τίποτα να χάσουν, δημιούργησαν επαφές με διάφορους πιθανούς αγοραστές. Ανάμεσα τους βρισκόταν και η εταιρία Γ που ήταν διατεθειμένη να αγοράσει την πατέντα με 0,3 εκατ. ευρώ και να πληρώσει συμπληρωματικά και 0,7% για κάθε προϊόν που θα πουλούσε. Επίσης ανέλαβαν ολόκληρη την παραγωγή και την διαφήμιση. Εφόσον η εταιρία Γ ήταν μία διεθνής επιχείρηση, η εταιρία B υποχρεώθηκε να παραιτηθεί από κάθε σχέδιο εκμετάλλευσης του προϊόντος.

Η εταιρία A ολοκλήρωσε με επιτυχία τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες- ειδικότερα χάρη στην τέλεια προετοιμασμένη πατέντα και στις γρήγορες κινήσεις (αφού πιθανώς η πατέντα μπορεί να χανόταν χωρίς την υποστήριξη μίας οικονομικής επένδυσης για την ανανέωση της).

8.2. Μοντέλο χρήσης

Συμβαίνει αρκετά συχνά κάποιος να έχει κάνει κάποια τεχνικής φύσεως εφεύρεση αλλά να μην είναι δυνατό να την κατοχυρώσει με πατέντα ή αυτό να είναι πολύ

δαπανηρό και χρονοβόρο ειδικά αν πρόκειται για μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή μεμονωμένα άτομα.

Μια εναλλακτική λύση για αίτηση κατοχύρωσης πατέντας είναι να το κατηγοριοποιήσει ως «Πρότυπο Χρήσης».

Το πρότυπο χρήσης προστατεύει μία τεχνική εφεύρεση που πληρεί τα κριτήρια της καινοτομίας εφεύρεσης και εφαρμογής αλλά η εφεύρεση καθορίζεται ευρύτερα από αυτό που χρειάζεται για μία πατέντα. Οι απαιτήσεις όσο αφορά την καινοτομία διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

Το να εκχωρηθεί σε κάποιον πρότυπο χρήσης είναι πολύ πιο εύκολο και δεν είναι πάρα μια διαδικασία εγγραφής. Ένα εθνικό σώμα εξετάζει τα προαπαιτούμενα της αίτησης και να αυτά πληρούνται χορηγεί το πρότυπο χρήσης. Ο χρόνος που απαιτείται εν συγκρίσει με την αίτηση για πατέντα είναι αρκετά πιο σύντομος και η όλη διαδικασία μπορεί να διαρκέσει μισό ή ένα χρόνο ή και λιγότερο.

Το πρότυπο χρήσης ισχύει μόνο σε εθνικό επίπεδο και μέχρι τώρα δεν έχει υιοθετηθεί στην Ευρώπη, αλλά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει την πιθανότητα να εφαρμοστεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρότυπο χρήσης μπορεί κάποιος να βρει στο IPR-helpdesk.

8.3. Εμπορικό σήμα

Το εμπορικό σήμα είναι κάτι διαφορετικό από τα πνευματικά δικαιώματα και πατέντες αφού είναι ένα σύμβολο ή όνομα ή ένας συνδυασμός ονόματος και συμβόλου που αφορά ένα συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία και χρησιμοποιείται για να το κάνει γνωστό και να το διαφοροποιήσει από τα άλλα παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες. Ένα εμπορικό σήμα μπορεί να καταχωρηθεί ή να προστατευθεί μέσω της χρήσης αυτού έτσι ώστε ένα μεγάλο μέρος της ομάδας στόχου να το γνωρίζει. Κανένας άλλος δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το ίδιο εμπορικό σήμα ή κάποιο άλλο το οποίο έχει παρόμοιο σχέδιο.

Το εμπορικό σήμα δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό παρόλο που πρέπει να καταχωρείται κάθε 10 χρόνια. Η καταχώρηση μπορεί να επαναλαμβάνεται όσες φορές είναι εφικτό.

Όλα τα είδη των εμπορικών σημάτων, προϊόντων ή άλλα, πρέπει να είναι δυνατά να παραχθούν σε γραφική μορφή. Ένα φώτισμα που είχε συζητηθεί πολύ είναι αν ένας ήχος μπορεί να καταχωρηθεί σαν εμπορικό σήμα. Η απάντηση είναι ότι μπορεί αρκεί να ακολουθεί κάποιους βασικούς κανόνες.

Τα εμπορικά σήματα μπορούν να καταχωρηθούν σε περισσότερες από μία χώρες, και μπορεί η αίτηση για καταχώρηση να πηγαίνει στο εθνικό γραφείο αιτήσεων αλλά αυτό έρχεται σε επαφή με τις άλλες χώρες στις οποίες θέλουμε να προστατέψουμε το εμπορικό σήμα.

Η χρήση των εμπορικών σημάτων είναι πολύ σημαντική για όλα τα είδη προϊόντων και υπηρεσιών, ακόμα και αν δεν έχουν κατοχυρωθεί. Οι περισσότερες εταιρίες αλλά και οργανισμοί, ενώσεις και σχολεία κτλ. χρησιμοποιούν τα εμπορικά τους σήματα κάθε φορά στην επικοινωνία τους.

Η αίτηση για ένα Ευρωπαϊκό σήμα που καλύπτει όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες μπορεί να γίνει μέσω του «Office of Harmonization for the Internal Market» (OHIM) που βρίσκεται στην Alicante.

8.4. Βιομηχανικός σχεδιασμός

Νέα προϊόντα και διαδικασίες-καινοτομίες-είναι συνήθως αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της R&D-Ερευνας και Ανάπτυξης. Αυτές οι εφευρέσεις είναι όπως έχει αναφερθεί προστατευμένες με διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ανάπτυξη νέων προϊόντων θα μπορούσε να γίνει με τη βοήθεια νέων μορφών εφευρέσεων που συχνά αναφέρονται ως «σχεδιασμός». Μπορεί να γίνει πάνω σε μία αισθητική βάση ή με βάση την δυνατότητα χρησιμοποίησης του προϊόντος αναλόγως με τον σχεδιασμό. Η νομοθεσία που αφορά τον σχεδιασμό στοχεύει στο να προστατεύσει το σχεδιασμό του προϊόντος. Όπως και στην περίπτωση των πνευματικών δικαιωμάτων αυτό θα δοθεί στον σχεδιαστή και δεν θα επτρέπεται στους άλλους να χρησιμοποιούν το καινούργιο σχέδιο στα προϊόντα τους.

Η προστασία μπορεί να είναι σε εθνικό ή σε Ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του «Office of Harmonization for the Internal Market» (OHIM).

8.5. Προστασία πατέντας στο εξωτερικό

Όπως ήδη αναφέραμε είναι πιθανό να προστατευτεί ένα προϊόν διεθνώς ακόμα και αν πάντα επιστέφουμε στην εθνική προστασία. Η διεθνής κατοχύρωση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty – PCT) ή η Ευρωπαϊκή κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (European Patent Convention – EPC) αφορούν συστήματα αιτήσεων.

8.5.1. PCT εφαρμογή

Το PCT είναι βασισμένο σε συμφωνίες μεταξύ χωρών (πάνω από 100 τον αριθμό). Η κύρια ιδέα είναι ότι η εφαρμογή μπορεί να γίνει με μία μόνο δοκιμή και χρειάζεται ο καθορισμός των χωρών που θα εφαρμοστεί η πατέντα.

Η εφαρμογή μπορεί να γίνει μέσω του διεθνούς γραφείου καταχώρησης πατεντών ή μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO – www.wipo.int) στην Γενεύη ή μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου Πατέντας (EPO – www.epo.org). Φόρμες αίτησης είναι διαθέσιμες

Η διαδικασία αίτησης PCT ξεκινά με μία διεθνή έρευνα και δίνει στον συμμετέχοντα την ευκαιρία να εξετάσει τις ευκαιρίες του δίνοντας για να λάβει μία απόφαση. Μετά από αυτό διεξάγεται μία εξέταση από έναν ειδικό που δίνει την άποψη του για τις πιθανότητες να αναγνωριστεί η πατέντα. Η διεθνή φάση της διαδικασίας ακολουθείται από φάσεις εθνικού επιπέδου όπου εξετάζεται η πατέντα. Η ιστοσελίδα του WIPO δίνει περισσότερες πληροφορίες για την αίτηση PCT και τα διαφορετικά χρονολογικά διαγράμματα και φάσεις.

Αίτηση για Ευρωπαϊκή πατέντα – EPC

Σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές συμφωνίες είναι δυνατόν να εξασφαλίσεις μία πατέντα που καλύπτει 30 χώρες. Η αίτηση θα πρέπει να αναφέρει τις χώρες που θα συμπεριληφθούν και εάν η πατέντα εγκριθεί θα είναι πιστοποιημένη για αυτές τις χώρες. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της μετάφρασης της πατέντας την οποία πρέπει να έχουν όλα τα εθνικά γραφεία.

Η αίτηση μπορεί να σταλεί κατευθείαν στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Πατέντας στην Αγγλική, Γερμανική ή Γαλλική γλώσσα. Φόρμες αίτησης είναι διαθέσιμες από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Πατέντας. (European Patent Office)

Όπως γίνεται και με την αίτηση PCT-application η διαδικασία ξεκινά με την έρευνα προκειμένου να βρούμε τυχόν εμπόδια για την απόκτηση της πατέντας. Εάν ο αιτών θέλει να συνεχίσει μετά θα γίνει η αξιολόγηση της εφαρμογής. Όταν η πατέντα θα είναι έτοιμη για έγκριση, θα πρέπει να μεταφραστεί στις τρεις προαναφερθείσες γλώσσες. Επίσης θα δημοσιευτεί στο Ευρωπαϊκό Περιοδικό για τις πατέντες. Η Ευρωπαϊκή Πατέντα δεν είναι για την ακρίβεια μία αληθινή Ευρωπαϊκή πατέντα, αλλά ένας αριθμός εθνικών πατεντών. Για αυτόν τον λόγο θα πρέπει να αξιολογηθεί σε όλες τις χώρες και να μεταφραστεί στις αντίστοιχες γλώσσες.